SA 030204 Sanskrit Poetics III Theory of Rasa and Auchitya

1 नाट्यशास्त्रस्य षष्ठाध्यायस्य नाम किम् ?
A भाव विकल्पः
B रसविकल्पः
C सिद्धिः
D नाट्यमण्डपम्

2 भरतस्य मते कति नाट्याङ्गानि सन्ति ?
A एकादश
B द्वादश
C दश
D नव

3 आतोद्यं कतिविधमस्ति ?
A दश
B त्रयम्
c चत्वारम्
D पञ्च

4 सात्वती नाम का
A अभिनयः
B वृत्तिः
c सिद्धिः
D भावः

5 आहार्याभिनयः कः?
A भावाभिनयः
B आङ्गिकः
c सात्विकः
D वेषः

6 हास्यम् कतिविधम् ?
A द्विविधं
B चतुर्विधं
c त्रिविधं
D अनन्तम्

7 आलंबनविभावो नाम कः?
A साहचर्यम्
B अभिनयः
c कथापात्राणि
D सात्विक भावः

8 अधोलिखितेषु श्रङ्गार रसस्य उद्दीपनविभावः कः?
A कक्ष्या
B वस्त्रादयः
C श्मशानः
D चन्द्रिका

9 षड्जः क :
A अभिनयः
B स्वरः
C रङ्गः
D अभिनयः

10 नाट्यशास्त्रस्य अभिनवगुप्तेन विरचिता व्याख्या का ?
A लोचनम्
B बालप्रिया
C दर्पणम्
D अभिनवभारती

11 स्थिरं काव्यस्य जीवितम् किम्
A अलङ्कारः
B ध्वनिः
C गुणः
D औचित्यम्

12 औचित्यस्य निरुक्तिः कथं भवति ?
A उचितस्य भावः
B उचितस्य स्थानं
C उचितस्य इदम्
D उचितस्य अयम्

13 औचित्यं व्यापि - ?
A काव्यस्य रसः
B काव्यस्य जीवितम्
c काव्यस्य मौलिः
D काव्यस्य महिमा

14 शीलोज्वलं श्रुतमिव -किम् ?
A गुणः
B अलङ्कारः
c औचित्यम्
D वक्रोक्तिः

15 उचितार्थविशेषण - प्रकाशते?
A प्रबन्धार्थः
B वाक्यार्थ :
C समुदायार्थः
D ज्ञानार्थः

16 सूक्तिः ... शोभते ।
A काव्येन
B गद्येन
C ध्वनिना
D अलङ्कारेण

17 औचित्यस्य कति स्थानानि सन्ति ?
A एकादश
B सप्तविंशाति
C चत्वारः
D दश

18 अष्ट काव्यसिद्धान्तेषु अन्तिमः कः?
A ध्वनिः
B रीतिः
C औचित्यम्
D रसः

19 क्षेमेन्द्रस्य सिद्धान्तः कस्मात् ग्रन्थात् स्वीकृतः ?
A काव्यादर्शात्
B काव्यालोकात्
c साहित्यदर्पणात्
D ध्वन्यालोकात्

20 अधोलिखितेषु ग्रन्थेषु क्षेमेन्द्रेण विरचितः कृतिः यः न भवति ?
A सहृदयदर्पणम्
B रामायणमञ्जरी
C बृहत्कथामञ्जरी
D औचित्यविचारचर्चा

21. नाट्यशास्त्रस्य कर्ता कः?
A) भामहः
B) भरतः
C) दण्डिनः
D) अभिनवगुप्तः

22. नाट्यशास्त्रं मुख्यतया कस्य विषये ग्रन्थः?
A) काव्यस्य
B) दर्शनस्य
C) नाट्य-रसायनस्य
D) व्याकरणस्य

23. रसः कथं निष्पद्यते इति नाट्यशास्त्रे उक्तम्?
A) अलङ्कारैः
B) ध्वन्या
C) विभावानुभावव्यभिचारिभावैः
D) रीत्या

24. भरतेन निर्दिष्टाः रसाः कियन्तः?
A) सप्त
B) अष्ट
C) नव
D) दश
25. निम्नलिखितेषु कः भरतेन न स्वीकृतः रसः?
A) श्रृङ्गारः
B) रौद्रः
C) शान्तः
D) हास्यः

26. श्रृङ्गाररसस्य स्थायिभावः कः?
A) रतिः
B) हर्षः
C) क्रोधः
D) शोकः

27. विभावाः केन प्रकारेण विभज्यन्ते?
A) स्थायि–सञ्चारिभेदेन
B) आलम्बन–उद्दीपनभेदेन
C) वाचिक–आङ्गिकभेदेन
D) सात्त्विक–आहार्यभेदेन

28. नाट्यशास्त्रस्य प्रसिद्धटीका ‘अभिनवभारती’ कस्य कृतिः?
A) भरतः
B) आनन्दवर्धनः
C) अभिनवगुप्तः
D) कुंतकः

29. उत्साहः कस्य रसस्य स्थायिभावः?
A) वीरस्य
B) रौद्रस्य
C) अद्भुतस्य
D) भयानकस्य

30. नाट्यशास्त्रे अभिनयाः कियन्तः कथिताः?
A) द्वौ
B) त्रयः
C) चत्वारः
D) पञ्च

31. अन्तःस्थितानां भावानां प्रकटनं कः अभिनयः?
A) वाचिकः
B) आङ्गिकः
C) आहार्यः
D) सात्त्विकः

32. नाट्यशास्त्रे नायकोपभेदाः मुख्यतया कस्य संदर्भे चर्च्यन्ते?
A) रसस्य
B) अभिनयस्य
C) अलङ्कारस्य
D) छन्दसः

औचित्यसिद्धान्तसम्बद्धाः प्रश्नाः

33. ‘औचित्यम्’ इत्यस्य साहित्यशास्त्रे अर्थः कः?
A) अलङ्कारः
B) ध्वनिः
C) उचितत्वम्
D) वक्रोक्तिः

34. औचित्यसिद्धान्तस्य प्रमुखप्रवर्तकः कः?
A) भामहः
B) वामनः
C) क्षेमेन्द्रः
D) आनन्दवर्धनः

35. ‘औचित्यविचारचर्चा’ इति ग्रन्थस्य कर्ता कः?
A) अभिनवगुप्तः
B) कुंतकः
C) क्षेमेन्द्रः
D) दण्डिनः

36. क्षेमेन्द्रेण काव्यस्य आत्मा कः इति निर्दिष्टम्?
A) रसः
B) ध्वनिः
C) अलङ्कारः
D) औचित्यम्

37. औचित्यं कस्य-कस्य विषये प्रवर्तते?
A) रसस्य एव
B) शब्दार्थयोः
C) सर्वेषां काव्याङ्गानाम्
D) छन्दसः

38. औचित्याभावात् कः दोषः जायते?
A) रसोत्कर्षः
B) रसाभासः
C) ध्वनिः
D) वक्रोक्तिः

39. औचित्येन कस्य सम्यग्योगः अपेक्षितः?
A) पात्र–रसयोः
B) शब्द–अलङ्कारयोः
C) देश–काल–पात्राणाम्
D) सर्वेषाम्

40. औचित्यसिद्धान्तस्य मुख्योद्देश्यं किम्?
A) अलङ्कारवृद्धिः
B) भाववैचित्र्यम्
C) सौन्दर्यसमन्वयः
D) काव्यप्रकारनिर्णयः

ANSWERS

1 B	2 A	3C	4B	5D	6A	7C	8D	9B	10D
11D	12A	13B	14C	15A	16D	17B	18C	19D	20A
21B	22C	23C	24B	25C	26A	27B	28C	29A	30C
31D	32B	33C	34C	35C	36D	37C	38B	39D	40C